

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗМУ НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Актуальність теми. Глобалізація за останні роки стає одним із найбільш популярних понять у різних сферах наукового знання, проте єдиної концептуальної системи поглядів щодо розуміння його сутності та характеру впливу й досі не сформувалось. Так поляризація теоретичних конструкцій глобалізації сьогодні ставить під сумнів можливість формування цілісного теоретичного бачення змісту глобалізації, закономірностей її впливу та перспектив розвитку світу в цілому, що дає підстави ототожнювати глобалізацію із соціальним міфом, який приходить на зміну великим утопіям ХХ ст. **Мета дослідження** - проаналізувати вплив глобалізму на розвиток українського суспільства. **Об'єкт дослідження** - сфера суспільного життя і сучасного світу. **Предмет дослідження** – визначення форм взаємодії суспільства в умовах глобалізму. **Завдання дослідження:** дослідити проблематику впливу глобалізму на розвиток суспільства. В умовах глобалізації світ вступає в нову реальність, яка вимагає від нього жити за принципами «глобального он-лайн», тобто розвиватись в унісон з іншими державами, творити глобальну державну політику відповідно до технології, апробованої вже державами-лідерами геополітичного розвитку. В результаті такого тотального впливу глобалізації змінюється специфіка розвитку світу, трансформаційно-модернізаційних змін знають традиційні форми соціальної організації, на зміну яким приходить глобальне суспільство, глобальне інформаційне суспільство, глобальне масове суспільство, мережеве суспільство (суспільство мережевих структур) та суспільство глобального ризику. Цінності глобалізації ґрунтуються на тому, що соціальний простір завжди є світом цінностей. Це породжує специфічну форму існування людського буття - культуру, тому неможливим видається існування будь-якого етапу розвитку соціуму без цінностей; є лише різні за змістом, якість, рівнем організації, ієрархії соціальні цінності та різні способи їхньої інтерпретації. Виокремлено та проаналізовано такі цінності глобалізму, як універсальність в організації соціального простору, демократичне управління, свобода (у тому числі й світоглядна) та права людини, глобальне суспільство, глобальний вільний ринок, інтеграція [3, с. 171]. Відтак, упродовж двох останніх десятиліть глобалізація проявлялася та досліджувалась як ключова тенденція господарського розвитку людства. Але на сучасному етапі перебігу процесів глобалізації вона отримала нової якості 10 – з тенденції глобалізація змінилась у всепоглинаючий процес, що включив політичні, економічні, соціальні, екологічні та інші складові. Все ж економічна складова глобалізаційних перетворень виділяється як центральна та головна [1, с.13]. Наголошено, що глобалізм створює сприятливі умови для формування універсальної цивілізації: безперервна освіта для всіх упродовж усього життя; етичні аспекти інформаційного співтовариства та діалогу між різними культурами; екологічні вимоги до розвитку техносфери тощо. Соціальна практика глобалізму приводить до встановлення нової економіки й тим самим нової форми соціальної організації, заснованої на знаннях. Глобальна міграція, у свою чергу, приводить до глобальної політичної експансії, яка здійснюється як з боку країн-лідерів, так із боку країн-аутсайдерів геополітичного розвитку. Така глобальна політична експансія в недалекому майбутньому може призвести до загального краху системи світового устрою, оскільки одним із викликів політичної експансії є те, що вона здійснюється тими державами і в інтересах тих держав, які є лідерами геоекономічного (є емітентами світової валюти) та геополітичного розвитку. Антиглобалізм об'єктивно перешкоджає перетворенню світу на одновимірну, безальтернативну субстанцію, коли в людства віднімається право на різноманітність, на альтернативу розвитку та коли йому нав'язується певна модель, що сліпо копіює цінності, засади й устрій країн-супердержав або однієї цивілізації [2, с. 11]. Серед антиглобалістів немало тих, хто, вважаючи процес глобалізації закономірним, об'єктивним явищем, протестує лише проти неоліберальної версії глобалізації й методів її проведення, прагне відшукати та реалізувати альтернативу нинішньої глобалізації - більш демократичну й «гуманістичну» глобалізацію або виступає за інший тип світових відносин. Найбільш складним питанням для сучасної України є пошук принципів та механізмів налагодження взаємозв'язків із глобальним світом, що тим самим дозволить чітко визначити її місце та роль у загальносвітовому просторі. Саме тому Україна так наступально декларує свій максималізм у прагненні якнайшвидше інтегруватись у глобальний простір, інакше вона може лишитись пасивним об'єктом для реалізації глобальної політики не лише розвинених країн світу, але і тих, які їх наздоганяють. Система державного управління України має бути не лише максимально адаптованою до нових глобалізаційних умов розвитку, але й володіти потужним інструментарієм впливу на них, а також використання їх на користь реалізації власних національних інтересів. Це, у свою чергу, дасть змогу Україні виробити нову геополітичну стратегію, яка сприятиме її ефективному економічному, політичному та духовному розвитку. Осьовою проблемою для України сьогодні є запропонувати такий геостратегічний проект її розвитку, який би дозволив їй зайняти достойне місце у світових глобальних процесах і репозиціонувати її геополітичний статус, аби він змінив ставлення до України в цілому з боку світової спільноти. Глобалізація одночасно впливає на національні економіки, регіони, суб'єктів підприємницької діяльності та державні інститути [4, с. 284], саме тому просування України в головному напрямку, тобто інтеграції з Центральною та Західною Європою, - шлях складний, але перспективний, який вимагає великих зусиль влади та народу, перебудови свідомості й способу життя людей, забезпечення умов розвитку відповідальності та свободи особистості, демократизації держави й модернізації політичної системи суспільства та економіки. Саме орієнтація на передові європейські держави та інституції, використання європейської моделі розвитку суспільства дають Україні шанс увійти до кола розвинутих держав світу. У зв'язку з адаптацією України до європейських реалій, перетворення інтеграції на потужний генератор системних змін у державі необхідно досягти сумісності цінностей, норм і принципів внутрішнього політичного та соціального життя України з нормами і принципами європейської спільноти. **Висновок** Вже зрозуміло, що розвиток українського суспільства підпорядкований загальним закономірностям розвитку сучасної світової системи, головною серед яких є тенденція глобалізації. Саме тому в умовах надзвичайного зростання зовнішніх впливів на економічне, соціальне, культурне і політичне життя українського суспільства проблема впливу на розвиток глобальних процесів стає центральним питанням виживання. Вплив нової реальності, що виникає під тиском глобалізації, має потужний, навіть шокуючий і політичний ефект, оскільки вимагає визначити ставлення до засад і динаміки глобалізації та виробити стратегію поведінки відповідно до її парадоксів і викликів.

Список використаних джерел

1. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія / О. П. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. Львів. : Видавництво ЛКА, 2015. 594 с.
2. В. Константинов . Антиглобалізм // Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови). К. : Парламентське видавництво, 2011. С. 31.
3. Фурса А.А. Теорії глобалізму / А.А. Фурса // Гілея (науковий вісник) : зб. наук. пр. К.: Вид-во УАН ТОВ «НВП «ВІР», 2009. Вип. 25. С. 171-176.
4. Дармограй, В. І. Вплив процесів глобалізації на розвиток регіонів України / В. І. Дармограй // Вісн. Хмельницьк. нац. ун-ту. 2010. № 1. Т. 2. С. 282–286.